

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Допущено до захисту

Завідувач кафедри
Герасименко В.Г.

“ ” 2017 р.

**ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності «готельно-ресторанна справа»**

за темою:

«Організація діяльності хостелів як підприємств молодіжного туризму»

Виконавець

студентка факультету міжнародної економіки

Дихан Юлія Михайлівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

к.е.н., викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Галасюк Катерина Артурівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2017

АНОТАЦІЯ

Дихан Ю.М., «Організація діяльності хостелів як підприємств молодіжного туризму», випускна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «Готельно-ресторанна справа»
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2017 рік

Випускна робота складається з трьох розділів організації діяльності хостелів як підприємств молодіжного туризму на прикладі хостелу «Хогвартс».

У роботі розглянуто теоретичні основи організації молодіжного туризму, виявлено сутність, особливості та проблеми його розвитку; визначені основні особливості хостелу як елементу інфраструктури молодіжного туризму; проведено аналіз сучасного стану ринку хостелів України.

Аналітична частина роботи присвячена вивченню специфіки надання послуг в одеському хостелі «Хогвартс».

Пропоновано комплекс заходів щодо підвищення ефективності функціонування хостелу «Хогвартс», зокрема для організації номерного фонду, ресторанного господарства, управління персоналом тощо.

Ключові слова: хостел, послуги, молодіжний туризм, організація обслуговування, конкуренти.

ANNOTATION

Dykhan Y., «Organization activity of hostels as youth tourism enterprises», thesis for obtaining the bachelor's degree education in the specialty
«Hotel and Restaurant business»
Odessa National University of Economics
Odessa, 2017

Thesis consists of three chapters.

Research object - the process of organizing the activities of hostels as youth tourism enterprises by example of «Hogwarts» hostel.

The article deals with the theoretical foundations of youth tourism organization; the essence, peculiarities and problems of its development are revealed; the main features of the hostel as an element of youth tourism infrastructure are determined; the analysis of the current state of the Ukrainian market of hostels was conducted.

The analytical part of the work is devoted to the study of the specifics of the provision of services at the «Hogwarts» hostel in Odessa.

The complex of measures aimed at increasing the efficiency of the Hogwarts hostel, in particular for the organization of a number fund, restaurant management, personnel management, etc. were proposed.

Keywords: hostel, services, youth tourism, organization of service, competitors.

ЗМІСТ

ВСТУП	.....	4
РОЗДІЛ 1.	Теоретичні основи організації діяльності хостелів як підприємств молодіжного туризму.....	6
	1.1. Сутність, особливості та проблеми розвитку молодіжного туризму.....	6
	1.2. Хостел як елемент інфраструктури молодіжного туризму...	13
	1.3. Аналіз сучасного стану ринку хостелів України.....	18
РОЗДІЛ 2.	Дослідження організації діяльності підприємств молодіжного туризму на прикладі хостелу «Хогвартс»	27
	2.1. Вивчення специфіки надання послуг у хостелі «Хогвартс»...	27
	2.2. Організаційно-економічна характеристика хостелу «Хогвартс».....	36
РОЗДІЛ 3.	Основні рекомендації щодо вдосконалення організації діяльності хостелу	43
	3.1. Оцінка конкурентного профілю хостелу «Хогвартс».....	43
	3.2. Розробка комплексу заходів щодо підвищення ефективності діяльності хостелу «Хогвартс».....	55
ВИСНОВКИ	.....	63
Список використаних джерел	.....	65

ВСТУП

Актуальність теми. Молодіжний туризм являє собою особливий вид подорожей, в яких молодь відпочиває великими компаніями, об'єднаними спільною метою і бажанням пізнати світ. Якщо говорити про молодіжний туризм, слід особливо відмітити, що саме ця сфера подорожей є дуже перспективною. Головною метою молодіжного туризму є пізнання світу, дуже корисні і популярні поїздки по своїй країні. Приголомшливі перспективи, що розкриваються в поїздці, дають можливість пізнати історію і багато нового.

Молодіжний туризм розвиває найбільш динамічний і активний елемент продуктивних сил регіону і тому сприяє підвищенню ресурсного потенціалу дестинації в цілому. Молодь – це чинник соціальних змін, інноваційна сила. Це не лише об'єкт дії з боку суспільства і держави, але і потенційно найбільш енергійний і новаторський суб'єкт суспільного розвитку.

Гостинність – одне з фундаментальних понять людської цивілізації, яке сьогодні під впливом науково-технічного прогресу перетворилось у потужну індустрію, в якій задіяні мільйони професіоналів. Індустрія гостинності є однією з важливих складових світового ринку послуг, й представляє собою високодохідну галузь, що швидко розвивається, створюючи нові види та форми підприємств. Одним із таких видів засобів розміщення, який активно поширюється на ринку готельних послуг, є хостели.

Метою випускної роботи є розробка та обґрунтування практичних рекомендацій організаційно-економічного характеру, спрямованих на вдосконалення організації діяльності хостелу «Хогвартс».

Завданнями даного дослідження є:

- розгляд сутності, особливостей і проблем розвитку молодіжного туризму;
- визначення особливостей хостелу як елементу інфраструктури молодіжного туризму;
- проведення аналізу сучасного стану ринку хостелів України;
- вивчення специфіки надання послуг у хостелі «Хогвартс»;

- проведення організаційно-економічної характеристики хостелу «Хогвартс»;
- здійснення оцінки конкурентного профілю хостелу «Хогвартс»;
- розробка комплексу заходів щодо підвищення ефективності діяльності хостелу «Хогвартс».

Об'єктом дослідження є процес забезпечення організаційного та економічного розвитку молодіжного туризму.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і практичних питань, пов'язаних з організацією розвитку хостелів, як підприємств молодіжного туризму, на прикладі діяльності хостелу «Хогвартс».

Для написання даної випускної роботи були використані наступні методи дослідження: діалектичний метод пізнання, абстрактно-логічний (теоретичні узагальнення і формулювання висновків), ситуаційний аналіз, метод середніх, абсолютних і відносних величин, порівняння, графічний, економіко-статистичний.

Інформаційну базу склали наукові публікації і монографічні видання вітчизняних і зарубіжних вчених, нормативно-правові документи України, матеріали наукових конференцій, інформація Всесвітньої туристичної організації, Державного агентства України з туризму та курортів, статистичні збірники, звітні дані хостелу «Хогвартс» за 2016 рік.

Участь у конференціях і публікаціях. Окремі результати дослідження представлялися на науково-практичній конференції студентів ФМЕ ОНЕУ «Розвиток сталого туризму: виклики і можливості для туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», а також опубліковані у вигляді тез «Хостели як засоби розміщення молодіжного туризму» [9] в збірнику наукових праць, виданих за підсумками проведення даної конференції (2017 р.).

Випускна робота містить 68 сторінок, 20 таблиць, 6 рисунків, список літератури з 38 найменувань.

ВИСНОВКИ

У першому розділі випускної роботи розглянуті теоретичні аспекти організації молодіжного туризму, виявлені його сутність, особливості та проблеми розвитку. Визначені основні особливості хостелу як елементу інфраструктури молодіжного туризму та проведено аналіз сучасного стану ринку хостелів України. У зв'язку з цим зроблено низку висновків:

- кількість готелів та аналогічних засобів розміщення, як у Одеській області, так і по всій країні мають тенденцію до зменшення;
- у протилежність такої тенденції, кількість хостелів по Україні зростає з 28 одиниць у 2014 р. до 40 одиниць у 2016 р. У Одеській області присутнє незначне зростання – з 4 одиниць до 5 за три роки;
- не зважаючи на зменшення загальної кількості готелів та аналогічних засобів розміщення, кількість розміщених приїжджих у цих закладах у цілому по Україні зростає на 1 222 874 особи у 2016 році, та по Одеській області ця цифра зростає на 96 945 осіб;
- що стосується діяльності хостелів, то за три роки кількість приїжджих збільшилась на 14 732 особи (по Україні), та на 667 (по Одеській області), серед них – у 2016 р. по Україні було обслуговано на 2 751 іноземця більше ніж у 2015 р., а у Одеській області – на 18 осіб;
- при проведенні аналізу статистичних бюлетенів, нами було виявлено, що велика кількість хостелів зареєстрована у якості фізичних-осіб підприємців, а зокрема в Одеському регіоні хостели у якості юридичних осіб є взагалі відсутніми.

Другий розділ присвячено вивченню специфіки надання послуг у хостелі «Хогвартс», проведена його організаційно-економічна характеристика. На основі відгуків гостей хостелу в Інтернеті, було проаналізовано якість обслуговування за чотирма типами готельного продукту: базового, очікуваного, розширеного та потенційного.

У третьому розділі здійснено оцінку конкурентного профілю хостелу «Хогвартс» та виявлено двох потенційних конкурентів - «Dream mini Hostel

Odessa» та «3d Hostel». За таких обставин, було розроблено комплекс заходів щодо підвищення ефективності діяльності хостелу «Хогвартс», який стосується вдосконалення організації номерного фонду, послуг харчування, іміджу, маркетингової та рекламної компанії. Враховуючи вивчені джерела, погляди споживачів та особисті спостереження, власникам компанії пропонується створити власну франшизу та налагодити її продаж під брендом «Mousetrap Hostels». Такий захід матиме позитивний вплив на підвищення ефективності функціонування компанії. Доходи підприємства можуть зрости на 420 тис. грн., або на 84,2%, при цьому витрати збільшаться на 260 тис. грн., або на 59,9 %, тобто темп їх зростання буде менше, ніж у доходів, що позитивно позначиться на фінансовому результаті від виробничо-господарської діяльності всього хостелу.

Поряд із тим, пропонуються заходи щодо підвищення ефективності роботи кафе, яке розташовано на території хостелу «Хогвартс». Вдосконалити організацію його діяльності можна шляхом розширення асортименту страв та напоїв. Вдалим рішенням, на наш погляд, стало би відкриття на базі кафе пункт продажу відомого одеського торту «Фонтан», який два роки тому отримав перемогу у конкурсі на присудження звання «Одеського торту» та став офіційним солодким символом Одеси. Крім того, варто залучити до співробітництва авторку одеського торту, яка має власну кондитерську «Фонтан» та виготовляє різні типи «солодкого щастя». Таким чином, можна не витрачати додаткових коштів на обладнання власної пекарні, а скористатися послугами та майстерністю кондитера.

Таким чином, запропоновані в роботі заходи щодо вдосконалення організації діяльності хостелу як підприємства молодіжного туризму, а також розробка і економічне обґрунтування впровадження запропонованих заходів у діяльність одеського хостелу «Хогвартс», дозволять збільшити його прибуток та покращити ситуацію, що склалася на ринку готельних послуг м. Одеси.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агафонова Л.Г. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: Ціноутворення, конкуренція, державне регулювання : навч. посібник / Л. Г. Агафонова, О. Є. Агафонова. – К. : Знання України, 2006. – 352 с.
2. Артемова Е. Н. Молодежный сегмент туристского рынка как объект маркетинговых исследований / Е. Н. Артемова, В. А. Козлова // Маркетинг в России и за рубежом. – 2004. – N 4. – С. 37-49.
3. Бе-ляева С.С. Концептуальні засади діяльності хостелів / С.С. Бе-ляева II Економіка. Управління. Інновації. - 2015. - Випуск № 2 (14). - [Електронний ресурс], - Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2015_2_3.
4. Відоменко І.О. Дослідження сучасного стану готельного господарства України та його вплив на формування стратегії просування послуг індустрії гостинності / І.О. Відоменко // Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2016/21-2016/15.pdf>.
5. Вікіпедія – вільна енциклопедія [Електронний ресурс], - Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/>
6. Галасюк С.С. Хостел як основний тип готельних підприємств молодіжного туризму / С.С. Галасюк II Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практик : матеріали IV Між- нар. наук.-практ. конф., 18.09.2015. - Одеса : Атлант, 2015. - С. 27-29.
7. Гераськина О. Соціологічний погляд на особливості молодіжного туризму / О. Гераськина // Україна та світ: гуманітарно-технічна еліта та соціальний прогрес : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Х.: НТУ «ХПІ», 2014. – С. 211-212.
8. Давиденко І.В. Особливості розвитку хостелів в Україні та світі / І.В. Давиденко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2147/1/%D0%9E%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83%20>

D1%85%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%96%D0%B2%20%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96%20%D1%82%D0%B0%20%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%96.pdf.

9. Дихан Ю.М. Хостели як засоби розміщення молодіжного туризму: матеріали круглого столу та студентської науково-практичної конференції «Розвиток сталого туризму: виклики і можливості для туристичного та готельно-ресторанного бізнесу» (м. Одеса, 12 квітня 2017 р.) / Одеський національний економічний університет. – Одеса: ОНЕУ, 2017. – 500 с.

10. Дроздовська-Ілмаз О. В. Сучасний стан та перспективи розвитку молодіжного туризму в Україні / О. В. Дроздовська-Ілмаз // Сучасні тенденції розвитку та вдосконалення туристської діяльності в Україні в контексті концептуальних положень Глобального етичного кодексу туризму: матеріали XII аспірантських читань. – К. : КУТЕП, 2013. – 310 с.

11. Жмулина Д.А. Понятие и виды гостиничных услуг / Д.А. Жмулина // Современное право. - 2009. - № 2. - С. 62-66.

12. Колесник О. О. Формування класифікаційних ознак туризму в системі економічних аспектів розвитку суспільства / О. О. Колесник // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/2168/1/36.pdf>.

13. Курмаєв П.Ю. Сучасні тенденції функціонування готельно-ресторанного господарства України / П.Ю. Курмаєв // Вісник Миколаївського університету ім. В.О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2015. - № 7. – С. 160-163

14. Лук'янчиков О. Н. Правова природа хостелів через призму реалізації права на житло / О.Н. Лук'янчиков // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2016. - № 22. – С. 113-116.

15. Мартышенко Н.С. Методика сбора и обработки данных для оценки структуры потребителей услуг туристского комплекса региона / Н. С. Мартышенко // Практический маркетинг. – 2009. – №11. – С. 16-28.

16. Нікітенко С.І. Розвиток молодіжного та дитячого туризму в незалежній Україні: проблеми та перспективи / С.І. Нікітенко // Наукові праці. – Том 62. – Випуск № 49. – 2006. – С. 64-68.

17. Орленко О. Становлення та розвиток студентських хостелів в Україні – важливий напрям молодіжного та дитячого туризму / О. Орленко // Економічний часопис ХХІ. – 2004. – № 3.
18. Офіційний сайт бронювання розміщення Booking.com [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.booking.com>.
19. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.world-tourism.org.
20. Офіційний сайт Всеукраїнської молодіжної хостел-асоціації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.hihostels.com.ua>.
21. Офіційний сайт мережі квест-кімнат «Мишоловка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mousetrap.com.ua>.
22. Офіційний сайт Міжнародної молодіжної федерації хостелів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.youthhostelassociation.net> (The International Youth Hostel Federation).
23. Офіційний сайт Міжнародної федерації молодіжного туризму / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.fiyto.org (Federation of International Youth Travel Organization).
24. Офіційний сайт хостелу «Хогвартс» [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
25. Офіційний сайт хостелу «Dream mini Hostel Odessa» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dream-hostels.com/ua/Hostels/Odessa/dreamhostel/>
26. Офіційний сайт хостелу «3d Hostel» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.3dhostel.od.ua>.
27. Палаткина Г. В. Молодежный туризм : учебн. пособ. для студентов, обучающихся по специальности 040104 «Организация работы с молодежью» / Г. В. Палаткина. – Астрахань : Астраханский университет, 2012. – 206 с.
28. Послуги туристичні. Засоби розміщування. Терміни та визначення: ДСТУ 4527:2006. - К.: Держстандарт України, 2006. - 10 с.- [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.zota.org.ua/norm-base/item/53-natsionalni-standaili-poslugi-turistichni>.

29. Послуги туристичні. Засоби розміщування. Загальні вимоги: ДСТУ 4268:2003. - К.: Держстандарт України, 2003. - 12 с. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.dnaop.com/html/44076/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3%204268%202003>.

30. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту житлових прав громадян» від 29.03.2013 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://wl.cl.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=46343.

31. Про затвердження Типового положення про соціальний готель : Наказ Міністерства праці та соціальної політики від 03.04.2006 № 98 // Офіційний вісник України. - 2006. - № 16. - Ст. 233.

32. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 № 324 // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - № 31.

33. Ринки туристичних послуг : стан і тенденції розвитку : монографія / за заг. ред. професора В. Г. Герасименка ; авт. кол. : В. Г. Герасименко, С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов [та ін.]. – Одеса : Астропринт, 2013. – 304 с.

34. Сушко Н.В. Історія розвитку та проблеми молодіжного туризму на Черкащині / Н.В. Сушко // Наукові праці. – Том 52. – Випуск № 39. – 2006. – С. 144-147.

35. Федоров Р.Г. Хостелы как перспективная форма развития малых средств размещения эконом-класса / Р.Г. Федоров, Т.П. Левченко // Известия Сочинского государственного университета: научный журнал. - Сочи : РИЦ ФГБОУ ВПО «СГУ», 2013. - № 1 (23). - С. 47-53.

36. Форма № 1-КЗР «Звіт про діяльність колективного засобу розміщення» / Документи хостелу «Хогвартс».

37. Форма № 2 «Звіт про фінансові результати» / Документи хостелу «Хогвартс»

38. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 40.